

Konferens och fördjupning
Den 21-22 januari 2019 i Stockholm
Citykonferensen Ingenjörshuset

Nytt uppdaterat
programinnehåll med fokus på
språkstörning! Tidigare tillfällen
har varit fullsatta.

SPRÅKSTÖRNING OCH SPRÅKLIG SÅRBARHET

– anpassade lärmiljöer och inkluderande arbetsmetoder
för alla elevers språkliga lärande

- Generella lösningar och stöd som hjälper alla elevers språkutveckling men i synnerhet elever med språkstörning – visuellt stöd och konkreta anpassningar i klassrummet
- Språkstörning hos flerspråkiga elever – strategier där den språkliga utvecklingen kan bedömas på båda språken för rätt stödinsatser
- Säkra konkret och strukturerad undervisning utifrån elevens förutsättningar, kunskapskraven och de krav som ställs i klassrummet
- Framgångsrika arbetsmetoder som stärker begreppsbyggnaden och ökar ordförrådet – senaste forskningen om klassrumsnära arbete vid språkstörning
- Språkstödande insatser i alla ämnen som möjliggör ökat lärande trots språkstörning – forskning och praktiskt tillämpbar vetenskap för ett inkluderande och språkutvecklande arbetssätt

Separat bokningsbar fördjupningseftermiddag den 22 januari

Effektfullt utvecklingsarbete och handledning kring språkstörning och språklig sårbarhet

Delta i en eftermiddag som ger dig praktiska arbetssätt och strategier som tar handledningen och utvecklingsarbetet till nästa nivå. Ta del av strategier om hur du förskjuter fokus från individen till uppdraget och där målet är att utveckla en lärmiljö och undervisning som är tillgänglig för varje elev.

Under ledning av: Malin Valsö, leg. psykolog med inriktning på organisations-, kvalitets- och kompetensutveckling inom grundskola och gymnasium.

Talare och praktikfall:

Anna Eva Hallin

Leg. logoped, Karolinska Institutet/
Röstkonsultens logopedmottagningar

Ulrika Aspeflo

Leg. logoped, specialpedagog, författare,
föreläsare och handledare/konsult

Elin Solli

Leg. logoped, projektledare för projektet
Att möta elever med språkstörning,
Nacka kommun

Annika Sönerhed

Leg. logoped, projektledare för projektet
*Anpassad språklig medvetenhetsträning för
barn med språkstörning*, Nacka kommun

Karin Källström

Specialpedagog och hörselpedagog,
Nacka kommun

Anna Strid

Språk-, läs- och skrivutvecklare och samordnare
för pedagog- och logopedgruppen,
Nacka kommun

Sibylle Dillström

Leg. logoped, Talkliniken Danderyds sjukhus,
Logopedmottagning Jakobsbergs sjukhus

Nadia Ehn

Bitr. rektor, Brageskolan, Sollentuna kommun

Sara Lindbäck

Speciallärare, Brageskolan, Sollentuna kommun

Pradeepa Jayabalan

Ma/No lärare, Brageskolan, Sollentuna
kommun

Julia Andersson

Skollogoped med vidareutbildning inom
specialpedagogik, Umeå kommun

Malin Valsö

VD, leg psykolog, skolutvecklare, författare och
föreläsare, Elevhälsokonsulterna

Helena Wallberg

Gymnasielärare och specialpedagog,
Specialpedagogen; Mod & Metod

Utställare under konferensen:

SPRÅKSTÖRNING OCH SPRÅKLIG SÅRBARHET

– anpassade lärmiljöer och inkluderande arbetsmetoder

för alla elevers språkliga lärande

Konferensprogram dag 1 den 21 januari

08.30-09.00 Registrering

09.00-09.05 Välkommen till konferensen

09.05-10.30

Konkreta och praktiska metoder som stärker begreppsbyggnaden och synliggör ordförrådet

Senaste forskningen om klassrumsnära arbete vid språkstörning och språklig sårbarhet

- Ordförråd, språkförståelse och läsförståelse - samband och konsekvenser för lärande
- Framgångsrika evidensbaserade metoder som ökar begreppsbyggnaden - och varför de hjälper!
- Hur kan du i klassrummet förebygga språklig sårbarhet genom att:
  - o Välja ut "rätt" ord
  - o Arbeta med olika typer av visuellt stöd
  - o Lära ut metaspråkliga strategier för självständig ordinläring
- Hur kan stöd i att klassificera och tematisera utöka och fördjupa begreppsbyggnaden?

Anna Eva Hallin, leg. logoped med en Ph.D. i Communicative Sciences and Disorders från New York University. Hennes inriktning i kliniskt arbete, undervisning och forskning är språkutveckling och språk-, läs-, och skrivsvårigheter hos barn och ungdomar. Hon arbetar som forskare vid Enheten för logopedi på Karolinska Institutet där hon också undervisar på logopedprogrammet, och hon har sin kliniska tjänst på Röstkonsultens logopedmottagningar i Stockholm. Sedan 2015 driver Anna Eva www.sprakforskning.se, forskningsbloggar och föreläser, med målet att sprida aktuell forskningsbaserad kunskap om språkstörningar och läs- och skrivsvårigheter till logopeder, pedagoger, psykologer och andra intresserade.

10.30-11.00 Förmiddagskaffe

11.00-12.20

Språkstörning hos flerspråkiga elever

- Vad innebär en flerspråkig utveckling?
- Hur ser den språkliga utvecklingen ut hos flerspråkiga barn och vilka faktorer gör att bedömning av eventuell språkstörning blir svårare?

- Hur avgör du om flerspråkiga elever har en språkstörning eller enbart saknar tillräcklig exponering av det svenska språket?
- Hur den språkliga utvecklingen kan bedömas på båda språken – ta del av olika bedömningsmaterial
- Vilka specifika stödinsatser behöver flerspråkiga elever med språkstörningar kontra enspråkiga?
- Hur kan du snabbt satsa på åtgärder och stöd utan att invänta en diagnos – vilka åtgärder hjälper flerspråkiga barn med språkstörning bäst?

Sibylle Dillström, Leg. logoped, Talkliniken Danderyds sjukhus, Logopedmottagning Jakobsbergs sjukhus. Sibylle är disputerad med mångårig erfarenhet av arbete på olika skolor, sedan ett år arbetar hon på mottagning i Jakobsberg där hon möter både flerspråkiga förskolebarn och skolbarn. Sibylle har dessutom varit engagerad i forskningsprojektet "Språkstörning eller typisk språkutveckling? Utveckling av metoder för språklig bedömning av flerspråkiga barn i Sverige" på Institutionen för lingvistik och filologi, Uppsala universitet, som under ledning av professor Ute Bohnacker som är expert på barnspråkutveckling med fokus på flerspråkighet.

12.20-13.20 Lunch

13.20- 15.10

Generella lösningar och stöd som hjälper alla elevers språkutveckling men i synnerhet de elever som har språkstörning

Utveckla språkstödande undervisning i en skola för alla

- Hur arbeta med generella anpassningar som är till nytta för flera – visuellt stöd och konkreta anpassningar i klassrummet?
- Så känner du igen svårigheterna i undervisningen och gör nödvändiga justeringar som hjälper och stöttar i klassrummet?
- Hur ge konkret och strukturerat stöd utifrån elevens förutsättningar och de krav som ställs i klassrummet
- Hur praktiskt använda språket i undervisningen så att det blir tillgängligt för alla elever:
  - o strukturer i undervisningen och klassrummet
  - o Bearbetning av bl a prov och texter

Ulrika Aspflo är logoped till yrket men har under ett flertal år arbetat som både specialpedagog och speciallärare i skolan. Ulrika är aktuell med NPF-podden och har bland annat skrivit boken *FÖR ALLA I SKOLAN*.

SPRÅKSTÖRNING OCH SPRÅKLIG SÅRBARHET

– anpassade lärmiljöer och inkluderande arbetsmetoder
för alla elevers språkliga lärande

15.10-15.30 eftermiddagskaffe

15.30-17.00

Inkludering av elever med språkstörning och språklig sårbarhet i den dagliga verksamheten

Uppnå bättre resultat med fokus på organisation istället för på enskilda elevers svårigheter

- Vilka resurser behövs i skolan för att verkligen möta elevers behov vid språkstörning och språklig sårbarhet
- Hur tillrättalägga en god grund för en hel skola att ge adekvat stöd – stödstrukturer vid språkstörning och för elever i språklig sårbarhet
- Hur pedagoger kan stödja med rätt synsätt och perspektiv i arbetet och därmed undvika kategoriskt tänkande – visa på vinsterna med anpassad undervisning och motivera till stödjande insatser
- Samverkan mellan professioner och elevhälsans roll att arbeta främjande kring elever med språkstörning
- Prioritera rätt i utvecklingsarbetet – vad ger effekt och hur nå fram till rektor och pedagogisk personal

Stödjande matematikundervisning för elever med språkstörning – hur får man till ett ökat lärande med hjälp av bilder, begrepp och digitala verktyg?

- Öka förståelsen för hur språkstörning kan leda till matematiksvårigheter och hur problematiken hänger ihop
- Hur reder du ut vad som skapar problem i undervisningen för att kunna ge adekvat stöd?
- Hur träna och kompensera för ett svagt arbetsminne vid språkliga och matematiska svårigheter?
- Hur praktiskt stödja elever i att förstå och lösa problemlösningsuppgifter?
- Exempel på praktiska arbetssätt och explicit stöd som gör matematikundervisningen tillgänglig för elever med språkstörning

Nadia Ehn, biträdande rektor, **Sara Lindbäck**, speciallärare och **Pradeepa Jayabalan**, Ma och No lärare, vid Brageskolan, en kommunal F-9 skola för elever med grav språkstörning i Sollentuna kommun. Ta del av hur skolans personal arbetar tillsammans för att säkerställa en anpassad och pedagogisk utvecklande lektionsmiljö för elever med språkstörning.

17.00 Konferensens första dag avslutas

Konferensprogram dag 2 den 22 januari

08.00-08.15 Morgonkaffe

08.15-09.30

Förebyggande och främjande elevhälsoarbete kring språkstörning och språklig sårbarhet

Fokus på elever med språkstörning i Nacka kommun

Barn- och elevhälsan i Nacka kommun satsar på ökad kunskap om språkstörning samt insatser och anpassningar för att tillgängliggöra undervisningen för elever med språkstörning. Genom projekten *Att möta elever med språkstörning* och *Anpassad språklig medvetenhetsträning för barn med språkstörning* arbetar man med att kartlägga antalet elever med språkstörning, utveckla verktyg för anpassad undervisning samt att få underlag om vilket behov lärare har av stöd och kompetensutveckling. Målsättningen är att öka likvärdigheten och förbättra förutsättningarna för eleverna samt öka elevers delaktighet och måluppfyllelse.

Inom Barn- och elevhälsan i Nacka kommun arbetar pedagog- och logopedgruppen förebyggande och hälsofrämjande. Målet är att utveckla goda lärmiljöer för alla barn och elever när det gäller en språkmedveten undervisning och att förebygga läs- och skrivsvårigheter. De arbetar även med att komplettera och stärka pedagogernas kunskap om språkstörning och dess konsekvenser.

Elin Solli, leg. logoped, projektledare för projektet *Att möta elever med språkstörning*, **Annika Sönnnerhed**, leg. logoped, projektledare för projektet *Anpassad språklig medvetenhetsträning för barn med språkstörning*, **Karin Källström**, specialpedagog och hörselpedagog samt **Anna Strid**, språk-, läs- och skrivutvecklare för Nackas kommunala förskolor och skolor, samordnare för pedagog- och logopedgruppen.

09.30-09.50 Förmiddagskaffe

SPRÅKSTÖRNING OCH SPRÅKLIG SÅRBARHET

– anpassade lärmiljöer och inkluderande arbetsmetoder
för alla elevers språkliga lärande

09.50-11.10

Språkstödjande insatser i alla ämnen som möjliggör språkligt lärande för alla elever trots språkstörningar

- Utveckla stödstrukturer som gäller i alla ämnen, även i de ämnen som inte är direkt språkinriktade
- Vad skapar svårigheter i klassrummet/lärmiljön för elever som har språkstörning?
- Hur stötta i alla ämnen med ett avancerat skolspråk, SO, NO, MA?
- Hur skapa en pedagogisk delaktighet hos alla elever oavsett förutsättningar och språkliga svårigheter?
- Hur utformas en undervisning som är språk- och ämnesstödjande?
- Hur arbeta med bild och symbolstöd för att tillgängliggöra språk och kommunikation?

Julia Andersson är skollogoped som arbetar klassrumsbaserat, handledande samt direkt med elever från förskoleklass till årskurs 6. Hon har flerårig erfarenhet och fördjupad kunskap inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och språkliga svårigheter.

11.10-11.15 Bensträckare

11.15-12.40

Styrdokument, kunskapskrav och bedömning – hur skapa en samsyn och lösningsfokuserat synsätt/arbetsätt i att stötta elever mot målen

Rättssäkra anpassningar och bedömningar vid språkstörning – hur långt får man stötta eleven i att nå kunskapsmålen?

- Hur samverkar vi för att bättre förstå varför en elev har svårt att uppfylla kunskapskrav?
- Hur stöttar vi lärare att omsätta kunskapen om elevens behov till differentierad undervisning?
- Hur stöttar vi lärare att göra likvärdiga bedömningar när kunskap visas på olika sätt?
- Vad gör vi om vi inte lyckas leda eleven hela vägen till kunskapskravet för E?
- Hur kan undantagsbestämmelsen användas och tillämpas praktiskt?

Helena Wallberg är gymnasielärare och specialpedagog och har mer än 20 års erfarenhet av att undervisa och arbeta med elevhälsan i skolan. Helena är författare till böckerna *Formativ bedömning i praktiken*, *Återkoppling för utveckling* och *Att sätta betyg*. Hon driver också bloggen *Det inkluderande klassrummet*. Efter en kort period på Skolverket är Helena numera utbildningskonsult och jobbar med frågor om inkludering, bedömning och undervisning på många skolor med fokus på ett gemensamt ansvar och lärande kring dessa viktiga frågor.

12.40 Konferensen avslutas

12.40-13.30 Lunch för fördeltagare till eftermiddagens separat bokningsbara fördjupning "Effektfullt utvecklingsarbete och handledning kring språkstörning och språklig sårbarhet"

Sagt om Kompetentos konferenser:

"Har fått mycket användbara verktyg. Bra med forskning/metodik i blandning" Linköpings kommun

"Mycket spännande och intressant. Bra blandning av talare och ämnen" Borås stad

SPRÅKSTÖRNING OCH SPRÅKLIG SÅRBARHET

– anpassade lärmiljöer och inkluderande arbetsmetoder
för alla elevers språkliga lärande

Separat bokningsbar fördjupningseftermiddag den 22 januari, kl 13.30-16.30

Effektfullt utvecklingsarbete och handledning kring språkstörning och språklig sårbarhet

– praktiska strategier för utveckling och kollegialt lärande

Under fördjupningseftermiddagen får du ta del av praktiska arbetssätt och strategier som tar handledningen och utvecklingsarbetet till nästa nivå. Fokus ligger på att arbeta mer systematiskt och hämta kraft i kollegornas inneboende resurser, vilja och kompetens. Eftermiddagen belyser hur du förskjuter fokus från individen till uppdraget och där målet är att utveckla ett framgångsrikt utvecklingsarbete för en lärmiljö och undervisning som är tillgänglig för varje elev.

Under eftermiddagen varvas föreläsning och diskussioner utifrån frågeställningarna:

- Framgångskoncept – hur ser handledning ut som når ut och ger största möjliga effekt på elevens lärande?
- Skapa samsyn, större medvetenhet och samagerande – hur möjliggöra att alla professioner är med och arbetar utifrån en gemensam struktur för allas rätt att lyckas i skolan?
- Så utvecklas ett strukturellt utvecklingsarbete som är mer förebyggande kring språkstörning och leder till utveckling för att öka förutsättningarna för eleven
- Hur säkra regelbundenhet och systematik i stödet kring eleven och ta tillvara på alla professioners spetskompetens?
- Att skapa en synvända och se lösningar – hur bryta ner motståndet och visa på möjligheterna i arbetet med elever med språkstörning?

Vi bryter för kaffe under eftermiddagen

Eftermiddagen leds av:

Malin Valsö, leg. psykolog med inriktning på organisations-, kvalitets- och kompetensutveckling inom grundskola och gymnasium. Hon har erfarenhet från både kommunala skolor och friskolor och arbete med kvalitetsutveckling på huvudmannanivå. Malin är medförfattare till bl.a. *Ensam eller stark: åtta principer för framgångsrika team*.

Sagt om Kompetentos konferenser:

"Det har verkligen varit en konferens av mycket hög kvalitet som gett mig många tankar och idéer inför mitt fortsatta arbete"
Pajala kommun

"Bästa konferensen på länge. Bred kompetens hos föreläsarna från olika "yrkeskategorier". Lämnar konferensen med ett leende på läpparna" Stockholms stad

Felaktiga uppgifter? Vänligen returnera till avsändaren

SPRÅKSTÖRNING OCH SPRÅKLIG SÅRBARHET

– anpassade lärmiljöer och inkluderande arbetsmetoder
för alla elevers språkliga lärande

Datum:

Språkstörning och språklig sårbarhet, Konferens och fördjupning den 21-22 januari 2019

Konferensanläggning:

Citykonferensen ingenjörshuset,
Malmskillnadsgatan 46, Stockholm

Fyra sätt att anmäla sig:

Telefon 072-2782892

Mail anmalan@kompetento.se

Post Kompetento, Maria Sandels Gränd 1,
112 69 Stockholm

Web www.kompetento.se/anmalan

Priser	Boka före den 26 oktober	Boka före den 19 december	Ordinarie pris
Konferens	5995 kr 	5995 kr 	6995 kr
Fördjupning	2495 kr	2495 kr	2495 kr
Konferens + fördjupning	6990 kr 	7990 kr 	9490 kr

Alla priser exkl moms, rabatter går inte att kombinera.

Förnamn _____ Efternamn _____ Befattning _____
Avdelning/enhet _____ e-postadress _____ Telefon _____

Jag anmäler mig till:

Konferens Endast fördjupning Konferens och fördjupning

Faktureringsadress; adress, postnummer, ort, ev referensnummer

Postadress; adress, postnummer, ort

Betalningsvillkor:

Betalning sker mot faktura, 30 dagars betalningsvillkor, hela anmälningsavgiften måste vara betald innan konferensdagarna. Betalning efter förfallodagen debiteras dröjsmålsränta med 10 %.

Avbokningsvillkor:

Din bokning kan alltid överlåtas till någon kollega. Vid skriftlig avbokning senast 4 veckor innan konferensen erhålls full avgift, vid avbokning fram till 2 veckor innan konferensen erhålls ett värdebevis på hela summan att använda som betalning på någon annan av Kompetentos konferenser, därefter utgår ingen ersättning vid avbokning. Vid avbokning tas en administrativ avgift på 500 kr.

Kompetento reserverar sig för eventuella mindre ändringar i programmet som t.ex. ändring av lokal eller enstaka talare.

Varmt välkommen till konferensen!